

RUOKA-AVUN TARVE JATKAA KASVUAAN

Ruoka-avun tarve on jatkanut kasvuaan ruoka-aputoimijoille syksyllä tehdyn kyselyn mukaan. Tämä on jo kolmas vuosi peräkkäin, kun ruoka-aputoimijat raportoivat avun tarpeen kasvusta. Ruoka-avun syksyn tilannekatsauksen mukaan ruoka-avun piiriin on tullut myös uusia asiakkaita muun muassa työssäkäyviä, joiden tulot eivät enää riitä kattamaan välttämättömiä menoja. Jaettavan ruoan saatavuuden heikentyminen vaikuttaa suoraan ruoka-aputoimintaan. On jouduttu tilanteisiin, joissa kaikille avuntarvitsijoille ei riitä apua. Myös ruoka-aputoiminnan kasvaneet kustannukset haastavat avun tarpeeseen vastaamista.

Ruoka-apu.fi kokosi syksyllä ruoka-avun tilannekatsauksen yhteistyössä paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten ruoka-aputoiminnan järjestäjien kanssa. Kyselyyn saatiin 98 vastausta järjestöiltä, seurakunnilta ja kuntatoimijoilta eri puolilta Suomea. Erilaisia ruoka-aputoimijoita arvioidaan olevan yli tuhat ympäri Suomen.

Syksyn katsaus kuvaa ruoka-avun heikentynyttä tilannetta. Kyselyssä korostui huoli ihmisten pärjäämisestä, mikäli ruoan ja sähkön hinta jatkaa nousuaan. Yksi vastaajista kuvaa tilannetta seuraavasti: *”Ruoka-avun tarve on kasvanut selvästi tänä syksynä, mikä näkyy huomasti kasvavina jonoina ruoka-avussa, mutta meille ei jää ruokaa mitä jakaa, yhtälö alkaa näyttää toivottomalta. Ihmiset eivät saa apua vaikeaan tilanteeseensa edes ruoka-aputoiminnasta. Tilanne on erittäin huolestuttava.”* Ruoka-avussa on nähtävissä jo nyt, ettei perustoimeentulo tai palkka riitä kattamaan välttämättömiä menoja. Kyselyn mukaan ruokakulut ovat usein ensimmäisiä asioita, mistä säästetään kulujen kasvaessa. Tämä näkyy kasvavassa ruoka-avun tarpeessa.

Inflaatio kurittaa ruoka-avun toimintaedellytyksiä

”Tilanne on kehittynyt huonompaan suuntaan, kun hävikkiruoan määrät ovat laskeneet ja vastaavasti toimijoiden kuljetus- ja sähkökustannukset sekä tilakustannukset kasvaneet voimakkaasti.”, kommentoi eräs kyselyyn vastaaja. Samanaikaisesti asiakasmäärien kasvaessa ovat myös ruoka-avun toimintaedellytykset vaakaaludalla. Inflaation vaikutuksesta pääosin vapaaehtoistyönä toteutettava ruoka-aputoiminta on saanut osakseen kasvaneet polttoaine- ja sähkölaskut. Taloudellisten resurssien pienuuden vuoksi kulujen kasvu voi haastaa toiminnan ylläpitämistä. Myös jaettavan ruoan vähentyminen näkyy mahdollisuudessa toteuttaa ruoka-aputoimintaa aiemmalla tasolla.

Ruoka-avussa näkyy palveluvaje

Kyselyn vastaajista yli puolet kertoi palvelun tarpeen kasvaneen asiakkaidensa joukossa. Kyselyn vastaukset korostivat tarvetta moniammatilliselle ja sektorirajat ylittävälle yhteistyölle, jonka avulla voidaan vastata yksilöllisiin tarpeisiin parhaiten. *”Osalla ruoka-avun jonoissa käyvillä on asiat todella umpisolmussa. Monialaista yhteistyötä tarvitaan ja ns. sosiaalityötä ruokajonoissa myös jatkossa.”* kertoo eräs vastaaja asiakkaiden tilanteesta.

Ruoka-avun syksyn tilannekatsauksessa näkyy ruoka-aputoimijoiden toimintaedellytyksien heikentyminen. Kyselyn mukaan ruoka-aputoimijoiden tiiviimpi yhteistyö tukee ruoka-aputoiminnan toteuttamista sekä ruoka-avussa asioivien kohtaamista ja palveluohjausta. Ruoka-aputoimijat kokevat tärkeänä, että kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa on selkeä kumppanuus, jossa roolit ja yhteistyö on sovittu konkreettisesti.

Lisätietoa:

Ruoka-avun tilannekatsaus syksy 2022 on luettavissa: https://ruoka-apu.fi/wp-content/uploads/2022/12/Syksyn-tilannekatsaus_2022.pdf

Projektipäällikkö **Jenni Passoja**, Ruoka-apu.fi, p. 040 8091684, jenni.passoja@kirkkopalvelut.fi

Kuvituskuvat ja mediatiedotteet: <https://ruoka-apu.fi/medialle/>